

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

Warszawa, dnia 8 marca 2017 r.

DOLiS-023-88/17

Pani

Anna Zalewska

Minister Edukacji Narodowej

Al. J. Ch. Szucha 25

00-918 Warszawa

w odpowiedzi na pismo z dnia 23 lutego 2017 r. – znak: DSWM-WOPG.020.1.2017 – Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uprzejmie informuje, że do **projektu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących**, zwanego dalej **projektem rozporządzenia** [wydawanego na podstawie art. 47 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)] – z punktu widzenia przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922), zwanej dalej u.o.d.o. – **zglasza następujące uwagi.**

W § 2 pkt 3 i 5 projektu rozporządzenia przewiduje się, że o skierowanie do pracy za granicą może ubiegać się nauczyciel, jeżeli nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe (pkt 3) oraz jeżeli nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne (pkt 5). Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, zwany dalej GIODO lub Generalny Inspektor, wskazuje, że zgodnie z art. 27 u.o.d.o. dane dotyczące skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu

sądowym lub administracyjnym są danymi „szczególnie chronionymi”, zwanymi również wrażliwymi, sensytywnymi. Art. 27 ust. 1 u.o.d.o. wprowadza generalny zakaz przetwarzania danych wrażliwych a wyjątki od tego zakazu unormowane zostały w przepisie art. 27 ust. 2 u.o.d.o., który enumeratywnie wymienia przypadki dopuszczalności przetwarzania takich danych. Przetwarzanie danych wrażliwych jest zatem dopuszczalne m.in. gdy przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony (art. 27 ust. 2 pkt 2 u.o.d.o.). Z powołanego przepisu wynika, że do przetwarzania tego rodzaju danych konieczna jest podstawa w przepisie rangi ustawowej. W opinii Generalnego Inspektora nie jest zatem wystarczające uregulowanie kwestii przedstawienia przez nauczyciela informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego wraz z informacją o nietoczeniu się przeciwko niemu postępowania karnego w sprawie o przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowania dyscyplinarnego w przepisach rozporządzenia wykonawczego. Co więcej, również praktyka Ośrodka Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, zwanego dalej ORPEG, o której mowa w uzasadnieniu do projektu rozporządzenia, polegająca na zbieraniu oświadczeń o niekaralności od nauczyciela wraz z informacją, że nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, a także nie był karany karą dyscyplinarną nie jest uregulowana w przepisach powszechnie obowiązujących. ORPEG, zbieranie tego typu oświadczeń od kandydatów, opiera jedynie na § 2 ust. 1 pkt 9 Zasad rekrutacji nauczycieli do pracy dydaktycznej za granicą, będących Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia Nr 425/2016 Dyrektora ORPEG w Warszawie z dnia 7 października 2016 r., które zgodnie z art. 87 Konstytucji RP nie jest powszechnym źródłem prawa.

Podsumowując, GIODO wskazuje, że zbieranie takich danych z punktu widzenia art. 27 u.o.d.o. w związku z art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, powinno odbywać się na podstawie przepisu rangi ustawowej. Zatem Generalny Inspektor postuluje, aby wymóg spełnienia warunków określonych w § 2 pkt 3 i 5 projektu rozporządzenia został określony w przepisach ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), zwanej dalej Prawo oświatowe.

Niezależnie od powyższego, zdaniem Generalnego Inspektora, delegacja ustawowa zawarta w art. 47 ust. 3 pkt 2 Prawa oświatowego, będąca podstawą prawną do wydania projektu rozporządzenia, nie upoważnia do określania w projekcie rozporządzenia wymogów jakie powinien spełnić nauczyciel ubiegający się o skierowanie do pracy za granicą. Zatem rozważenia wymaga uzupełnienie tej kwestii w przedmiotowej delegacji ustawowej.

Generalny Inspektor zwraca uwagę jednocześnie, że w projekcie rozporządzenia, jak i w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2009 r. w sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących (Dz.U. z 2015 poz. 1022 t.j.), zwanego dalej rozporządzeniem, nie

określono przedmiotu rozporządzenia, a § 1 projektu rozporządzenia oraz § 1 rozporządzenia ma charakter przepisu merytorycznego. Zgodnie z § 125 ust. 1 pkt 1 Zasad techniki prawodawczej, będących załącznikiem do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad Techniki Prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283 t.j.), zwanych dalej ZTP, w przepisach ogólnych rozporządzenia określa się jego przedmiot, jeżeli nie jest on określony w tytule rozporządzenia w sposób szczegółowy i wyczerpujący, rozpoczynając przepis od wyrazów: "Rozporządzenie określa ...". W § 120 ust. 5 ZTP określa się, że przedmiot rozporządzenia powinien być sformułowany możliwie najzwięźle; nie powtarza się w nim dosłownie wskazanego w upoważnieniu ustawowym zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu ani wytycznych dotyczących jego treści, chyba że zakres spraw został zwięźle wskazany w upoważnieniu ustawowym. W związku z wyżej wskazanymi przepisami ZTP oraz formą § 1 projektu rozporządzenia wydaje się słusznym utworzenie przepisu, który określałby wprost przedmiot rozporządzenia, co byłoby zgodne z zasadami poprawnej legislacji, wyrażonymi w ZTP. Tym bardziej, że obecnie trwają prace nad zmianą rozporządzenia.